

Kontakty z Mediami
i Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 153/13

Luksemburg, 4 grudnia 2013 r.

Wyroki w sprawach C-111/10, C-117/10, C-118/10 i C-121/10
Komisja / Rada

Trybunał oddalił skargi Komisji na decyzje Rady w sprawie przyznania przez Litwę, Polskę, Łotwę i Węgry pomocy państwa na zakup gruntów rolnych w latach 2010–2013

Wydając zaskarżone decyzje, Rada uwzględniła istotną zmianę okoliczności związaną z wpływem kryzysu gospodarczego i finansowego na sektor rolny w tych państwach w latach 2008–2009

Zgodnie z prawem Unii, Komisja Europejska dokonuje wraz z państwami członkowskimi stałego przeglądu systemów pomocy państwa istniejących w tych państwach. Komisja proponuje im stosowne środki, konieczne ze względu na stopniowy rozwój lub funkcjonowanie rynku wewnętrznego.

Jeśli w świetle informacji przekazanych przez dane państwo członkowskie Komisja stwierdza, że istniejący system pomocy nie jest lub przestaje być zgodny z rynkiem wewnętrznym, kieruje do tego państwa zalecenie zawierające propozycję stosownych środków. Państwo członkowskie, które akceptuje zaproponowane środki, jest zobowiązane wprowadzić je w życie.

Ponadto na wniosek państwa członkowskiego Rada Unii Europejskiej, stanowiąc jednomyślnie, może zdecydować, że pomoc, którą to państwo przyznaje lub zamierza przyznać, uznaje się za zgodną z rynkiem wewnętrznym, jeśli wyjątkowe okoliczności uzasadniają taką decyzję.

W wytycznych Wspólnoty dla rolnictwa¹ Komisja, w celu dostosowania istniejących systemów pomocy na zakup gruntów rolnych do tych wytycznych najpóźniej do dnia 31 grudnia 2009 r., zaproponowała państwom członkowskim zmianę tych systemów. W 2007 r. Litwa, Polska, Łotwa i Węgry zaakceptowały te stosowne środki.

W 2009 r. te cztery państwa członkowskie złożyły do Rady wnioski o uznanie systemów pomocy² na zakup gruntów rolnych za zgodne z rynkiem wewnętrznym do dnia 31 grudnia 2013 r. Rada uwzględniła wspomniane wnioski³.

W skargach do Trybunału Sprawiedliwości Komisja wniosła o stwierdzenie nieważności decyzji Rady.

W wyrokach wydanych w dniu dzisiejszym Trybunał oddalił te skargi.

¹ Wytyczne Wspólnoty w sprawie pomocy państwa w sektorze rolnym i leśnym na lata 2007–2013 (Dz.U. 2006, C 319, s. 1).

² W maksymalnej wysokości, odpowiednio, 55 mln litów litewskich (LTL), 400 mln złotych polskich (PLN), 8 mln latów łotewskich (LVL) i 4 mld forintów węgierskich (HUF).

³ Decyzje Rady: 2009/983/UE z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie przyznania przez władze Republiki Litewskiej pomocy państwa na zakup państwowych gruntów rolnych w okresie od dnia 1 stycznia 2010 r. do dnia 31 grudnia 2013 r. (Dz.U. L 338, s. 93); 2010/10/WE z dnia 20 listopada 2009 r. w sprawie przyznania przez władze Rzeczypospolitej Polskiej pomocy państwa na zakup nieruchomości rolnych w okresie od dnia 1 stycznia 2010 r. do dnia 31 grudnia 2013 r. (Dz.U. L 4, s. 89); 2009/991/UE z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie przyznania przez władze Republiki Łotewskiej pomocy państwa na zakup gruntów rolnych w okresie od dnia 1 stycznia 2010 r. do dnia 31 grudnia 2013 r. (Dz.U. L 339, s. 34); 2009/1017/UE z dnia 22 grudnia 2009 r. w sprawie przyznania przez władze Republiki Węgierskiej pomocy państwa na zakup gruntów rolnych w okresie od dnia 1 stycznia 2010 r. do dnia 31 grudnia 2013 r. (Dz.U. L 348, s. 55).

W pierwszej kolejności Trybunał rozpatrzył podniesiony przez Komisję zarzut dotyczący **braku kompetencji Rady** do zatwierdzenia pomocy, jaką państwa członkowskie zobowiązały się wcześniej znieść, akceptując stosowne środki zaproponowane przez Komisję. Trybunał przypomniał o zasadniczej roli, jaką traktat zastrzega dla Komisji w zakresie stwierdzenia ewentualnej niezgodności pomocy z rynkiem wewnętrznym. Następnie zbadał kwestię, czy pomoc uznana przez Radę za zgodną z rynkiem wewnętrznym powinna zostać uznana za pomoc, w przedmiocie której Komisja zajęła już ostateczne stanowisko. Trybunał zauważył w tym względzie, że stosowne środki zaproponowane przez Komisję w wytycznych dla rolnictwa dotyczą jedynie istniejących systemów pomocy. W niniejszym natomiast przypadku systemy zatwierdzone w decyzjach Rady stanowią nowe systemy pomocy.

Trybunał wyjaśnił jednak, że Rada nie ma kompetencji, by zatwierdzić nowy system pomocy powiązany w sposób nierozzerwalny z istniejącym systemem pomocy, który państwo członkowskie zobowiązało się zmienić lub znieść, akceptując stosowne środki.

Trybunał podkreślił w tym zakresie, że Rada jest uprawniona do zatwierdzenia nowego systemu pomocy podobnego do istniejącego systemu pomocy, który państwo członkowskie było zobowiązane zmienić lub znieść wskutek zaakceptowania propozycji stosownych środków, tylko wówczas, gdy po przedstawieniu wspomnianych propozycji wystąpiły nowe i wyjątkowe okoliczności.

W niniejszym przypadku, z uwagi na istotną zmianę okoliczności, związaną z wpływem kryzysu gospodarczego i finansowego na sektor rolny, dokonana przez Komisję ocena tych systemów pomocy nie może więc zostać uznana za ocenę determinującą, która zostałaby wydana w przedmiocie systemu pomocy obejmującego podobne środki, ale stosowanego w kontekście gospodarczym całkowicie różnym od kontekstu, jaki Komisja uwzględniła w ramach swej oceny.

Trybunał zbadał następnie argument Komisji, że Rada **nadużyła władzy**, próbując zneutralizować skutki oceny dokonanej przez Komisję w przedmiocie wprowadzonych przez cztery państwa członkowskie systemów pomocy na zakup gruntów rolnych. Trybunał stwierdził, że z przedłożonych mu akt sprawy nie wynika, by Rada realizowała wyłącznie lub przede wszystkim cel inny niż pomoc dla rolników litewskich, polskich, łotewskich i węgierskich w łatwiejszym zakupie gruntów rolnych.

W ramach swych skarg Komisja twierdziła ponadto, że zaskarżone decyzje zostały wydane z **naruszeniem zasady lojalnej współpracy** między instytucjami. Tymczasem zdaniem Trybunału na wspomnianych państwach członkowskich nie spoczywało żadne szczególne zobowiązanie dotyczące systemów pomocy zatwierdzonych w zaskarżonych decyzjach. Dlatego też nie można uznać, że decyzje te zwolniły Litwę, Polskę, Łotwę i Węgry ze szczególnego obowiązku współpracy, ponieważ nie podważyły w żadnym razie wyników dialogu, jaki miał miejsce wcześniej między Komisją a tymi państwami członkowskimi.

Ponadto Trybunał oddalił jako bezzasadny argument Komisji, że Rada dopuściła się **oczywistego błędu w ocenie**, uznając, iż zaistniały wyjątkowe okoliczności uzasadniające wydanie zatwierdzonych środków. Trybunał podkreślił bowiem, że w świetle niecodziennego i nieprzewidywalnego charakteru kryzysu gospodarczego i finansowego oraz stopnia, w jakim wpłynął on na rolnictwo wspomnianych państw członkowskich, nie można twierdzić, że Rada dopuściła się takiego błędu.

Wreszcie, zdaniem Komisji **Rada naruszyła zasadę proporcjonalności**, wydając zaskarżone decyzje. Trybunał stwierdził jednak, że nie jest w sposób oczywisty nieodpowiednie w stosunku do celu zamierzonego przy wydaniu zaskarżonych decyzji zatwierdzenie rozpatrywanych systemów pomocy zmierzających do ograniczenia różnymi środkami rozmiaru problemów strukturalnych, które uległy zaostrzeniu wskutek kryzysu gospodarczego i finansowego. Ponadto mając na uwadze czas, jaki jest potrzebny na: zmianę struktury gospodarstw rolnych (w Polsce i na Łotwie), zakończenie reformy rolnej (na Litwie), zakończenie procesu prywatyzacji gruntów (na Węgrzech) oraz okres utrzymywania się skutków kryzysu gospodarczego i finansowego, nie można uznać, że

Rada podjęła środek oczywiście nieproporcjonalny, zatwierdzając rozpatrywane systemy pomocy obejmujące okres od 1 stycznia 2010 r. do 31 grudnia 2013 r.

UWAGA: Celem skargi o stwierdzenie nieważności jest doprowadzenie do uznania za nieważne aktów instytucji Unii, które są sprzeczne z prawem Unii. Państwa członkowskie, instytucje wspólnotowe oraz jednostki mogą, pod pewnymi warunkami, wnieść skargę o stwierdzenie nieważności do Trybunału Sprawiedliwości lub Sądu. Jeżeli skarga jest zasadna, stwierdza się nieważność aktu. Instytucja, której to dotyczy, powinna zaradzić ewentualnej próżni prawnej spowodowanej nieważnością tego aktu.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

Pełne teksty wyroków ([C-111/10](#), [C-117/10](#), [C-118/10](#) i [C-121/10](#)) są publikowane na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎(+352) 4303 2793

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroków jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎(+32) 22964106